

گزارش مورد

نشانگان قلبی-صورتی: گزارش مورد و مرور مقالات

بیتا بزرگمهر^{*}، واله هادوی، محمد حسن کریمی نژاد

مرکز پاتولوژی و ژنتیک کریمی نژاد-نجم آبادی، تهران، ایران

چکیده

نشانگان قلبی-صورتی-پوستی یک بیماری نادر ژنتیکی است که با چهره خاص، مشکلات قلبی، پوستی و عقب افتادگی ذهنی مشخص می‌شود. مشکلات قلبی شامل تنگی در یقه پولمونری، نقص دیواره بین دهلیزی و بین بطی، کاردیومیوپاتی هیبرتروفیک و اختلال ریتم است. ناهنجاری‌های اکتوورمال نیز شامل موهای کم پشت، مجعد، خشک و شکننده، درماتیت اتوپیک و ایکتیوز است. در این گزارش، پسر ۵ ساله‌ای با عقب افتادگی ذهنی، باریک‌شدگی تمپورال دو طرفه، افتادگی گوشه خارجی چشم‌ها، پل بینی فرورفته، چهره خشن، موهای کم پشت و مجعد، پوست خشک و درماتیت اتوپیک معروفی می‌شود. بر اساس یافته‌های بالینی نشانگان قلبی-صورتی-پوستی برای وی مطرح شد.

واژه‌های کلیدی: نشانگان قلبی-صورتی-پوستی؛ عقب افتادگی ذهنی؛ ناهنجاری‌های اکتوورمال.

مقدمه

نشانگان قلبی-صورتی-پوستی (CFC) ۱ یک بیماری نادر ژنتیکی با توارث اتوزومی غالب است. این نشانگان اولین بار در سال ۱۹۸۶، توسط رینولد و همکاران با مطالعه ۸ بیمار که چهره مشابه، عقب افتادگی ذهنی و موهای کم پشت و مجعد داشتند، توصیف شد (۱). این بیماری بسیار نادر است و تاکنون نزدیک ۸۰ مورد از آن گزارش شده است (۲). علائم اصلی شامل عقب افتادگی ذهنی، چهره خاص، و ناهنجاری‌های قلبی و پوستی است.

معرفی مورد

پسر ۵ ساله‌ای برای ارزیابی علت عقب افتادگی ذهنی به مرکز پاتولوژی و ژنتیک کریمی نژاد-نجم آبادی ارجاع شد. او فرزند سوم پدر و مادری خوبشاوند و سالم بود. هیچ مورد مشابهی در خانواده وجود نداشت. وی با زایمان واژینال طبیعی، در هفته ۴۰ بارداری به دنیا آمده بود.

* بیتا بزرگمهر، MD

تهران، شهرک غرب، میدان صنعت، مرکز پاتولوژی و ژنتیک کریمی نژاد-نجم آبادی
E-mail: b_bzwr@yahoo.com / ۸۸۳۶۳۹۵۲ / تلفن:

در بدو تولد، وزن ۳۰۰۰ گرم، قد ۴۹ سانتی‌متر و دور سر ۳۴ سانتی‌متر بود. همگی این اندازه‌ها در محدوده طبیعی قرار داشتند. وی بعد از تولد هیپوتونی عمومی و تأخیر تکامل نیز داشت. توانایی گردن گرفتن در ۶ ماهگی، توانایی نشستن در ۱۸ ماهگی، توانایی ایستادن در ۳۰ ماهگی و توانایی راه رفتن در ۴ سالگی به دست آمده بود. هنگام مراجعة وزن ۲۰ کیلوگرم (روی صدک ۷۵)، قد ۱۰۰ سانتی‌متر (روی صدک ۳) و دور سر ۵۰ سانتی‌متر (روی صدک ۲۵) بود. بهره هوشی وی در حدود ۷۵ بود و فقط قادر به ادای دو کلمه بود.

موهای کودک کم‌پشت، مجعد و شکننده بود. پیشانی بلند و پهن همراه با باریک‌شدگی دو طرفه تمپورال نیز دیده شد. گوش‌های کودک برجسته و به سمت عقب چرخیده بود و پایین قرار داشت. گوشهای خارجی چشم به سمت پایین افتادگی داشت. هیپرتلوریسم، چین ابی کانتال و پتوز نیز به چشم می‌خورد. کودک ابرو نداشت و مژه‌های وی کم‌پشت بود. پل بینی فرورفته، بینی کوتاه و سربالا و لب کمانی شکل ۲،